

Životné prostredie

revue pre teóriu a tvorbu životného prostredia

Roč. XXVII.

5/1993

Obsah

- A. Buček, M. Kudrata, J. Löw, J. Un-
german: Strategie pro trvale udrži-
telný rozvoj zemědělské krajiny ... 229
Z. Bedrna: Alternatívne poľnohospo-
darstvo a ochrana prírody 233
F. Šamaj: Agrometeorologické zdroje
riešenia potravinového problému . 236
M. Kyselka: Estetika zemědělské krajiny 240
T. Hrnčiarová, Z. Izakovičová, M.
Moyzová, Z. Rózová: Ekologicke
hodnotenie poľnohospodárskej krajiny 245
Z. Krnáčová, Z. Bedrna: Potenciálne
ohrozenie poľnohospodárskych pôd
Slovenska niektorými
degradačnými vplyvmi 248
L. Weismann, J. Královič: Lignit -
ekologicke a ekonomicke perspek-
tívny substrát pre alternatívne poľno-
hospodárstvo 252
A. Ginterová: Využitie hub v ekologizá-
cii poľnohospodárskej výroby 255
B. Cambel, B. Rovný: Monitoring
prírodného prostredia 257

Aktuality

- M. Huba, J. Vavroušek: Obnovenie
vidieckej krajiny 226
Ochrana biodiverzity na Slovensku .. 228
P. Eliáš: Monitorovanie bioty na území
Slovenskej republiky 273
Z. Izakovičová: Žiť a prežiť 274
K. Pavličková: Rada Európy a životné
prostredie 275

Tribúna

- M. Ružička: Môžeme byť spokojní? . 260
STUŽ: Niet dôvod na spokojnosť.
(Hodnotenie životného prostredia
Slovenskej republiky) 260
V. Ira: Spoločnosť pre trvale udržateľný
život na Slovensku 263

Esej

- A. Hynek: Venkovská krajina. (Proble-
matika a rezolutika) 264

Kontakty

- K. Černuško: Úloha poľnohospodár-
stva v ochrane životného prostredia 267
Z. Kasanická: Osevné postupy podla
zásad ekologickeho hospodárenia . 268

Poľnohospodárska krajina

Pretože poľnohospodárstvo obhospodaruje asi 56 % územia bývalej ČSFR, zú-
častňuje sa významnou miestou na tvorbe krajiny, a najmä jej prírodných podmienok.
Pestovanie kultúrnych rastlín (popri tom, že poskytuje zdroje potravy) napomáha i regeneráciu ovzdušia a pôdy. Nedoceňuje sa vplyv poľnohospodárstva na zamest-
nanosť obyvateľstva, osídlenie vidieka, a tým aj zachovanie dobrého stavu krajiny pre
agroturistiku a cestovný ruch. „Moderna“ intenzívna forma hospodárenia na pôde,
založená na agrochémii, ľahkej mechanizácii, úzkej špecializácii a vysokej koncentrá-
cii niektorých výrob, má aj celý rad negatívnych dosahov na krajinu. Industrializovaná
poľnohospodárska výroba nedoceňovala tvorbu a ochranu poľnohospodárskej kra-
jiny, považovala krajinu iba za výrobné prostredie, čo ešte umocnilo všetky nepriaz-
nivé vplyvy na prirodzené ekosystémy, hromadné i lokálne zdroje vody a zvýšilo riziko
hygienickej a zdravotnej kvality potravín.

Eliminácia týchto negatívnych vplyvov poľnohospodárstva na krajinu si vyžaduje
orientáciu na nové (ekologicke) spôsoby hospodárenia na pôde. Vo väčšine štátov sa
konvenčné spôsoby upravujú, prechádza sa na integrovanú poľnohospodársku výro-
bu a na určitej výmere i na rôzne alternatívne formy hospodárenia, ktoré vychádzajú zo zásad medzinárodnej organizácie pre alternatívne poľnohospodárstvo IFOAM. Je predpoklad, že podobným smerom sa bude uberať aj naša poľnohospodárska prax.

Ludovít Weismann

Agricultural landscape

Agriculture significantly participates in landscape formation, especially its natural con-
ditions because of the fact that it uses cca 56 % of the territory of the former CSFR. Except
the fact that cultivated plants are the resource of food they help in regeneration of air and
soil. The influence of agriculture on rate of employment, settlement of the country and
landscape conservation for agrotourism and travelling is not duly evaluated. „Modern“
intensive soil management based on agrochemistry, heavy mechanization, specialization
and high concentration of certain products has many negative impacts on the landscape.
Industrialized agricultural production does not duly evaluate the formation and protec-
tion of agricultural landscape, which was considered only as production environment that
intensified all negative impacts on natural ecosystems, water resources and increased the
risk of hygienic quality of foodstuffs.

Elimination of these negative impacts of agriculture on the landscape needs new
(ecological) moods of soil management. In majority of the countries the conventional
moods are improved, integrated agricultural production is introduced and on a cer-
tain survey are used different alternative forms of management setting out from the
principles of the international organization of alternative agriculture IFOAM. There
is a presumption that also our agriculture will take similar direction.

Ludovít Weismann

- J. Adamovic: Organické poľnohospo-
darstvo na Slovensku 270
J. Jančovičová: Problémy využívania
zosuvných území 272

Knihy

- M. Ciranová: Prírodné záhradkárenie 276
J. Morongová: Myslieť ako hora 277